

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Чернігівський фаховий коледж інженерії та дизайну
Київського національного університету технології та дизайну»

Затверджено наказом
від 30.10.2025 № 178-ОД

ІНСТРУКЦІЯ № 10
щодо дій співробітників та здобувачів освіти коледжу
в умовах загрози або вчинення терористичного акту

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ця інструкція дає практичні поради співробітникам та здобувачам освіти коледжу щодо їхніх дій в умовах загрози та виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з терористичними актами.

1.2. Інструкція є обов'язковою для вивчення та виконання керівниками структурних підрозділів, співробітниками та здобувачами освіти, що навчаються та перебувають у коледжі.

1.3. Керівники структурних підрозділів у разі отримання інформації або повідомлення від підлеглих співробітників про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з терористичними актами, негайно доповідають про це адміністрацію коледжу.

II. ДІЇ СПІВРОБІТНИКІВ ТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В РАЗІ ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ВІД НЕВІДОМОЇ ОСОБИ ПРО ПОГРОЗУ ВЧИНЕННЯ ТЕРАКТУ

2.1. У разі отримання інформації по телефону щодо анонімного замінування будівлі коледжу, рекомендується:

- не класти передчасно слухавку;
- уважно вислухати і з'ясувати вимоги та інформацію про характер погрози щодо вчинення теракту й по можливості записати ці вимоги та іншу інформацію;
- спробувати під час розмови встановити інформацію про особу (стать, вік, особливості мовлення тощо);
- запропонувати аноніму повторити його вимоги, поставити уточнювальні запитання про характер погрози, місце та час її реалізації, щоб отримати від нього якнайбільше інформації про вчинення теракту;
- з'ясувати мотиви дій, поставити запитання про цілі, які він ставить, запропонувати інші шляхи задоволення його вимог;
- обов'язково звернути увагу на фонові звуки (шум вулиці, машин, які проїжджають, музику, інші звуки тощо, що допоможе згодом визначити місце, звідки здійснено анонімний дзвінок);
- закінчуючи розмову, повторити основні моменти телефонної бесіди.

2.2. Після завершення розмови:

- співробітники мають доповісти інформацію директору коледжу або його заступникам;
- здобувачі освіти – своєму викладачеві або куратору групи, або черговому швейцару;

- у разі неможливості сповістити названих вище посадових осіб слід зателефонувати до правоохоронних органів за номером **102**;

- обмежити коло осіб, які знають про погрозу вчинення теракту.

2.3. У разі отримання інформації поштою (особисто або через загальний відділ коледжу) рекомендується:

- поводитися максимально обережно з поштовим посланням;
- обов'язково його зберігати з усіма матеріалами (лист із текстом, будь-які вкладення, конверт і обгортку тощо);
- не зшивати, не склеювати, не робити написи, не підкреслювати чи обводити окремі місця, тримати листа за краєчок;
- повідомити в правоохоронні органи за номером **102** та передати їм надіслані поштою матеріали;
- обмежити коло осіб, які знають про погрозу й передачу матеріалів у правоохоронні органи.

У разі отримання інформації про загрозу теракту електронною поштою роздрукувати повідомлення та передати його директору ВСП«ЧФКІД КНУТД» або його заступникам. Зазначити час і дату отримання повідомлення, адресу та можливі реквізити відправника.

2.4. У разі отримання інформації на вулиці рекомендується:

- уважно вислухати і з'ясувати вимоги та інформацію про характер погрози щодо вчинення теракту, запам'ятати (записати) ці вимоги;
- спробувати запам'ятати інформацію про особу (стать, вік, особливості мовлення, у що вона одягнена тощо);
- запропонувати повторити висунуті вимоги, поставити уточнювальні запитання про характер погрози, місце та час її реалізації, мотивувати особу надати якнайбільше інформації про засоби та учасників вчинення теракту;
- з'ясувати мотиви дій, поставити запитання про цілі, які особа ставить, запропонувати інші шляхи задоволення вимог;
- закінчуючи розмову, повторити її основні моменти співбесідникові;
- після завершення розмови зателефонувати до правоохоронних органів за номером **102**;
- по можливості та в разі наявності фото- та відеозасобів здійснити приховану фото- та відеофіксацію дій терористів;
- інформацію, яка стосується вчинення теракту на території коледжу, терміново довести до відома керівництва коледжу;
- обмежити коло осіб, які знають про погрозу вчинення теракту.

ІІІ. ДІЇ СПІВРОБІТНИКІВ ТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В РАЗІ ОТРИМАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЕВАКУАЦІЮ, ПРИ РУЙНУВАННІ БУДІВЛІ НАВЧАЛЬНОГО КОРПУСУ ПРИ ВЧИНЕННІ ТЕРАКТУ

3.1. У разі отримання інформації про евакуацію з місця з масовим перебуванням людей (із навчального корпусу, інших будівель коледжу) рекомендується:

- не панікувати, зберігати спокій;
- взяти із собою документи, гроші, цінності (за необхідності ліки);
- вимкнути всі електричні прилади;
- знеструмити приміщення та перекрити подачу води до приміщення;
- зачинити вікна та замкнути вхідні двері до приміщення;

- перевірити сусідні приміщення (службові підсобки) на наявність у них людей, які на час проведення (оголошення) евакуації випадково не отримали сигналу тривоги, та повідомити про це представників правоохоронних органів за номером **102** (аварійно-рятувальних служб за номерами **101** та **104**);

- під час евакуації використовувати внутрішні сходи, зовнішні пожежні драбини тощо, при цьому не користуватися ліфтами;

- залишати будинок спокійно, не створювати паніки, при цьому надавати допомогу літнім співробітникам, жінкам і тим особам, що потребують допомоги;

- дотримуватися загальної швидкості руху людей, не штовхатися, не тиснути на людей, які йдуть попереду;

- заздалегідь оцінити напрям руху згідно з покажчиками з евакуації на стінах та підлозі і йти саме в цьому напрямі;

- на сходових клітинах триматися за поручні;

- рухаючись у натовпі, не нахилятися та не піднімати свої особисті речі, які впали, зігнути руки в ліктях, кулаки спрямувати вгору або зчепити долоні в замок перед грудьми – так ви зможете захистити грудну клітину;

- вибратися в безпечне місце за межі будівлі (огорожі), оглянути територію навколо себе, оцінити ситуацію та залишатися там для отримання домедичної та екстреної медичної допомоги (у разі необхідності) та надання інформації співробітникам правоохоронних органів;

- по можливості та в разі наявності фото- та відеозасобів здійснити фото- та відеофіксацію місця події;

- по можливості та в разі наявності необхідних знань і навичок надати домедичну допомогу постраждалим.

3.2. У разі руйнування будівлі навчального корпусу, де ви опинились випадково при терористичному акті, рекомендується:

- визначити в приміщенні вільне місце, до якого є можливість переміститися;

- намагатися зміцнити стелю в помешканні уламками меблів, конструкцій будинку, які є поряд;

- відсунути від себе гострі предмети та не робити спроб самотійно вибратися з-під завалу;

- закривати органи дихання тканиною (у разі можливості зволоженою), через яку можна дихати;

- за наявності мобільного телефона негайно зателефонувати до правоохоронних органів за номером **102** та служби порятунку за номером **101**, указавши адресу (кількість поверхів будівлі, місце свого перебування, наявність інших людей);

- за наявності мобільного телефона зателефонувати своїм колегам по роботі, рідним або друзям, указавши адресу надзвичайної ситуації (події) з проханням передати інформацію правоохоронним органам та службам порятунку;

- по можливості позначити своє місце перебування під завалом якимось сигналом (звуком);

- вибратися в безпечне місце та надати необхідну допомогу

співробітникам, особливо жінкам, літнім людям, людям з інвалідністю;

- у разі затиснення уламками конструкцій будинку ділянок тіла масажувати їх для підтримання циркуляції крові;
- в жодному разі не запалювати вогонь (запальничку, сірники), оскільки це може призвести до вибуху та пожежі;
- намагатися перебувати якомога довше у свідомості (читати вірші, співати пісні тощо);
- по можливості та в разі наявності необхідних знань і навичок надати домедичну допомогу постраждалим;
- під час евакуації використовувати внутрішні сходи, зовнішні пожежні драбини тощо, при цьому не користуватися ліфтами.

Необхідно пам'ятати, що відразу після повідомлення про вчинений теракт аварійно-рятувальні підрозділи розпочинають роботу щодо визволення постраждалих з-під завалів. Під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт передбачено періодичні “ХВИЛИНИ ТИШІ”, під час яких зупиняють роботу залученого до робіт спеціального обладнання та техніки, щоб почути сигнали (звуки) про допомогу. Саме в ці хвилини необхідно найголосніше подавати сигнали про своє місцеперебування.

ІV. ДІЇ СПІВРОБІТНИКІВ ТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В РАЗІ ВІЯВЛЕННЯ ПІДОЗРІЛИХ ПРЕДМЕТІВ, ЩО МОЖУТЬ БУТИ ВИКОРИСТАНІ ДЛЯ ВЧИНЕННЯ ТЕРАКТУ

4.1. У разі виявлення підозрілого предмета, схожого на вибуховий пристрій рекомендується:

- негайно припинити роботи або навчання в місці (районі) його виявлення;
- поінформувати про нього інших осіб, які знаходяться поруч, у разі можливості забезпечити їх евакуацію з небезпечної території;
- не підходити, не торкатися та не пересувати його;
- знаходячись поблизу нього, утримуватися від куріння, використання засобів радіозв'язку, у тому числі й мобільного, не здійснювати самостійні дії;
- по можливості забезпечити охорону виявленого підозрілого предмета, (за захисними спорудами чи предметами), ведучи спостереження на безпечній відстані, як зазначено нижче:

Тип вибухового пристрою (підозрілої речі)	Безпечна відстань
Ручна граната	не менш ніж 200 метрів
Троїлова шашка	не менш ніж 50 метрів
Банка ємністю 0,33 літра	не менш ніж 60 метрів
Валіза (кейс)	не менш ніж 300 метрів
Дорожня валіза	не менш ніж 400 метрів
Легковий автомобіль	не менш ніж 600 метрів
Мікроавтобус	не менш ніж 1000 метрів

- по можливості позначити або огородити місце перебування (для огорожі можна використовувати різні підручні матеріали – дошки, жердини, гілки, мотузки, шматки яскравої матерії тощо);

- терміново повідомити про небезпечну знахідку директора коледжа або його заступників;
- за відсутності можливості сповістити посадових осіб ВСП«ЧФКІД КНУТД» телефонувати до чергової служби МВС України за номером **102**, надавши інформацію про характерні ознаки ймовірного вибухового пристрою (місце його розташування, дату і час виявлення та особу, яка його виявила);
- по можливості та в разі наявності фото- та відеозасобів здійснити фото- та відеофіксацію місця знаходження підозрілого предмета, схожого на вибуховий пристрій;
- обов'язково дочекатися прибуття посадових осіб з керівництва коледжу та представників правоохоронних органів, знаходячись на безпечній відстані від місця знахідки.

У разі залишення підозрілого предмета невідомою особою, свідком чого ви стали, потрібно максимально запам'ятати її зовнішність, одяг, автотранспорт та його номерні знаки.

Основними характерними ознаками, що вказують на можливу належність підозрілого предмета до вибухового пристрою, є наявність:

- знаходження в місцях з масовим перебуванням людей (громадському транспорті) без нагляду валізи, пакунка, коробки тощо;
- зовнішньої схожості з боєприпасами, навчально-імітаційними, сигнальними, освітлювальними та піротехнічними виробами;
- антени з радіоприймальним пристроєм годинникового механізму або електронного таймера;
- запаху газу, розчинника, пально-мастильних і хімічних матеріалів тощо;
- елементів (деталей), що не відповідають їх прямому призначенню;
- сторонніх підозрілих предметів у дверях, вікнах, закріплених за допомогою дроту, ниток, важелів, шнурів тощо.

V. ДІЇ СПІВРОБІТНИКІВ ТА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В РАЗІ ЗАХОПЛЕННЯ В ЗАРУЧНИКИ У БУДІВЛІ КОЛЕДЖУ

5.1. У разі захоплення в заручники рекомендується:

- своїми діями не провокувати терористів на насильницькі дії (уникати різких рухів, шуму тощо);
- не чинити опір озброєним терористам, оскільки це може призвести до численних людських жертв, не дивитися терористам в очі;
- якщо терористи вимагають віддати особисті речі – негайно віддати їх;
- у разі необхідності виконувати вимоги злочинців, не допускати паніки;
- не піддаватися на провокаційні дії терористів;
- бути уважними, запам'ятати прикмети злочинців (риса їхніх облич, одяг, імена, прізвища, можливі шрами і татуювання, особливості мовлення і манери поведінки, тематику їхніх розмов);
- по можливості та в разі наявності фото- та відеозасобів здійснити приховану фото- та відеофіксацію дій терористів;
- бути готовим до труднощів (відсутність свободи руху, їжі, води тощо);
- почувши стрілянину та вибухи (у разі штурму), негайно лягти на підлогу обличчям униз, поклавши руки долонями на потилицю, і не рухатися;

– у жодному разі не бігти назустріч співробітникам правоохоронних органів або від них, оскільки вони можуть вважати вас злочинцем;

– по можливості триматися якомога далі від дверей та вікон.

5.2. У разі перебування в приміщенні будівлі (на території, де перебувають заручники, при цьому не будучи захопленим терористами та знайденим ними) рекомендується:

– зберігати спокій та намагатись уникнути контакту з терористами;

– повідомити, якомога тихіше, правоохоронні органи за номером 102 про злочинців та своє місцеперебування;

– не палити й не наближатися до дверей і вікон, сховати свої документи, що засвідчують особу;

– чітко виконувати інструкції та вказівки правоохоронців;

– по можливості та в разі наявності фото- та відеозасобів здійснити приховану фото- та відеофіксацію дій терористів;

– почувши стрілянину та вибухи, негайно лягти на підлогу обличчям униз, поклавши руки долонями на потилицю і не рухатися (уникати різких рухів).

Пам'ятайте, що одразу після вашого повідомлення правоохоронним органам про подію, ними негайно буде вжито всіх необхідних заходів для збереження вашого життя та здоров'я.

Завдяки вмілим та чітким діям населення під час виникнення надзвичайних ситуацій можна запобігти зайвим людським жертвам і втратам та надати можливість правоохоронним органам і спеціальним аварійно-рятувальним службам і підрозділам виконувати в межах компетенції завдання щодо недопущення надзвичайних ситуацій, у тому числі тих, що виникли внаслідок терористичної діяльності, запобігання таким ситуаціям та оперативного реагування на них.

Номери правоохоронних органів та екстрених служб для негайного їх інформування про виникнення надзвичайних ситуацій або надзвичайних подій, у тому числі внаслідок терористичного акту, які повинна знати кожна людина:

служба порятунку	– 101;
правоохоронні органи	– 102;
швидка медична допомога	– 103;
аварійна служба газу	– 104;
служба екстреної допомоги населенню	– 112;
телефон довіри СБУ	– 0-800-501-482;
поштова скринька СБУ	– callcenter@ssu.gov.ua

Начальник штабу цивільного захисту

Світлана РУБАН